

Kære medlemmer af Retsudvalget

København, den 20. december 2017

I forbindelse med, at Tibetkommissionen nu har afgivet beretning, vil Støttekomiteen for Tibet gerne bidrage til, at dens værdifulde arbejde kommer til at skabe varig forandring.

Vi har endnu ikke haft mulighed for at nærlæse beretningen, men foreløbig ligger det dog fast, at kommissionen ikke har fundet tid til at opfylde den del af sit kommissorium, der drejede sig om at "komme med forslag til sådanne ændringer af love, administrative bestemmelser eller administrativ praksis, som undersøgelsen kan begrunde." Ikke desto mindre indeholder beretningen et righoldigt og enestående materiale, der netop kan anvendes til det formål.

På den baggrund vil vi gerne anmode Retsudvalget om at arbejde for, at Justitsministeriet afsætter mandskab og midler til at fuldføre, hvad Tibetkommissionen ikke kunne nå, nemlig at gennemgå materialet med henblik på at optimere regler og praksiser.

Det gælder især de følgende tre områder:

1. Tibetkommissionens materiale illustrerer for det første, at der reelt ingen som helst kontrol har været med Københavns Politi fra hverken Rigspolitiets eller Justitsministeriets side i de mere end 3 år, der gik, indtil den famøse operationsbefaling blev "fundet". Flere af de ledende embedsmænd, der blev afhørt af Tibetkommissionen, har forklaret dette med, at man var nødt til at lægge politiets forklaringer til grund, for hvis man skulle mistro sådanne oplysninger, "ophørte alt". Men al reel kontrol starter jo netop med, at man antager, at modtagne oplysninger kan være fejlbehæftede.

2. For det andet mener vi, at måden, som spørgsmål fra Folketinget er blevet besvaret på i Tibetsagen, har vist sig at være uhensigtsmæssig, og vi må antage, at det afspejler et generelt problem (der ifølge vore erfaringer også gælder besvarelser fra Udenrigsministeriet). Som det er nu, passerer spørgsmål og derefter deres besvarelser gennem en lang række kontorer og embedsmænd. Det har ikke forbedret svarenes kvalitet. Tværtimod har det udtyndet og fordelt ansvaret for retvisende og fyldestgørende svar på så mange medarbejdere, at ingen reelt har følt et personligt ansvar. At politiet har annonceret, at flere jurister fremover vil være inde over besvarelserne får - som vi ser det - ingen effekt, hvis der fortsat ikke er kontrol med oplysningerne fra de politifolk, hvis aktioner spørgsmålene berører. Man kunne fx vælge at gøre een embedsmand ansvarlig for alle led i besvarelserne lige fra jurister i ministeriet til menige politifolk.

3. Vi finder det vigtigt, at menige politifolk fremover får mulighed for at informere om interne regelbrud hos politiet på en måde, der sikrer dem mod represalier, og som samtidig garanterer retssikkerheden for de politifolk, der klages over. En sådan whistleblower-ordning skal omgå den "tavshedslov", der tydeligvis præger etaten, og som forhindrer, at politifolk kan identificeres eller ulovlige ordrer eller politiaktioner kan komme frem i lyset.

Endelig giver Tibetsagen anledning til en kritisk gennemgang af Politiklagemyndighedens rolle i forløbet. DUP, der er oprettet for at give almindelige borgere mulighed for at klage over politiet, afviste jo i begyndelsen konsekvent vore mange klager uden at efterforske dem, men igangsatte sin største efterforskning nogensinde, da henvendelsen kom fra Politidirektøren tre år senere. Vi planlægger at sende jer en mere detaljeret redegørelse om DUP's rolle i Tibetsagen i begyndelsen af næste år.

Med venlig hilsen

Anders Højmark Andersen
Formand
Støttekomiteen for Tibet
5055 2842